

XXV. évfolyam | 2014/4

HONÉD ALTISZTI

F O L Y Ó I R A T

hangján   Altisztek hangján   Altisztek hangján   Altisztek hangján   Altisztek hangján   Altisztek hangján   Altisztek hangján

TARTALOM

Hegedűs Feri bácsi 100. születésnapjára	2
Szent István emlékezete	3
Akinek a hivatás egy életre szól	4
Nyitott kapuk hete Győrben	7
Tizenhárom hónap a tengerentúlon	8
A vezénylőzászlós a parancsnok első altisztje	10
Családi értékek és megvalósult álmok	14
Táborfalva katonai helyőrség története (3.)	16
Katonák képzőművészeti alkotótáborban	18
Altiszti köszöntő	20
Military-tábor Budaörsön	20
Évszázados repülőgép-gyűjtemény Virginiában	21
Kamillának gyűjtöttek a táborfalvi tűzoltók	22
Humor	23
Lali a seregben	23

HEGEDŰS FERI BÁCSI 100. SZÜLETÉSNAPIJÁRA

Századikba lépve, Istent hűn dicsérve –
Hálát adunk Neki, mert nagy a kegyelme.
Most is megköszönjük az Ő szeretetét,
Hogy a Feri bácsit elhozta ma közénk.

Tartsd meg, Urunk, nekünk ezt a kedves embert,
Aki a sok baj közt igazán megterhelt.
Segítsed létében – mi is segíthessük,
Hogy az ő keresztjét együtt cipelhessük.

Vegyük át a terhét, hiszen nagyon fáradt –
De az arcáról még csodás derű árad.
Mikor az ajkait halk szavakra nyitja –
A múlt emlékeit, aki hallja, „issza”!

Elmondhatja nekünk, mi is történt régen,
A két háborúban s forradalmi évben:
Jó és rossz dolgokat... Hűen tanúsítja,
Hogy a magyarságnak milyen volt a sorsa.

Tanulhatunk tőle, mindezt végigélte –
Ismerjük és tudjuk: hiteles beszéde.
Arra kérjük mi is drága Teremtőnket:
A Feri bácsinak adjon egészséget!

Élhessen még köztünk, hiszen fontos nekünk –
Megért szép korára mindnyájan felnézünk!
Közös az örömünk és a boldogságunk –
Így a Mennyországba hitünk által vágyunk.

Írta: Oskolás János (no. 1192)
Kecskemét, az Úr 2014. évében,
július havának 10. napján

(Köszöntőnk lapunk 20. oldalán olvasható)

SZENT ISTVÁN EMLÉKEZETE

(Esztergom, 970–980. k. – 1038. augusztus 15.)

Már a XI. század végének hagyományára István koronázásában húzta meg a magyar történelem legjelentősebb korszakhatárát. Egy olyan államot hozott létre, amely nyitott és befogadó volt a különböző, környezetében lévő államok hatásaira, de megőrizte sajátos magyar jellegét és függetlenségét. A keresztény hit meggyőződéses hívévé vált, amely életének minden lépését megszabó élménye volt. Uralmának a koronázás – és az Isten kegyelméből való országglás elfogadása – új legitimitációt adott. A magyarságnak négy különböző szomszédos kultúra – a török-mohamedán keleten, a görög-szláv a Balkánon, a latin-német nyugaton és a pogány-szláv északon – feszültséggel teli területén kellett ezek ostromló befolyásával és ellentmondásaival küzdelmet folytatnia. Szervezőmunkája nyomán létrejött a világi és az egyházkormányzatnak az a rendszere, amely teljesítőképeségével kifelé és befelé egyaránt sikeres állammá tette a Magyar Királyságot. Államszervezetének egyik legstabilabb eredménye a vármegyeszervezet, a mai megyeneveknek a jelentős része ebből a korból származik. Ennek első lépéseként a területet kellett megszereznie és megtartania, majd meg kellett szerveznie a hadsereget. Leverte a vele szembezunguló törzsi vezetőket, s uralkodása végére a Kárpát-medence egésze felett érvényesült a fennhatósága, ezzel ő tekinthető a mai értelemben vett Magyarország megteremtőjének.

Közel hetvenéves korában – a XI. században ritka magas korban –, 1038-ban, 42 évnyi uralkodás után halt meg Mária mennybevitelének napján, akit oly bensőségesen tisztelt, s akinek tiszteletére több templomot is épített. Halála előtt az országot is neki ajánlotta. Azóta István a nép szívében mindinkább legendás hőssé, népe apostolává, védelmezőjévé és Magyarország eszményévé magasztosodott föl. Benne és vele a korona, a királyság és a nemzet

szinte misztikus egységgé olvadt össze. A nép érezte: István király személyében a dinasztia megalapítója, a kimagasló uralkodó és államalapító hunyt el, az erős és igazságos király, aki a szigort szelídséggel tudta párosítani. Támadó hadjáratot nem kezdeményezett, harcias nemzetét a gyümölcsöző béke világába vezette. Az ország határain kívül is nagy tiszteletnek örvendett, egyrészt történelmi szerepe miatt, másrészt azért, mert a menekülteknek és más sorsüldözötteknek menedéket nyújtott, a Szentföldre, Konstantinápolyba, Ravennába vagy Rómába zarándokló idegeneknek pedig vendéglátást és kedvező átvonulást biztosított. Sírja sokat látogatott nemzeti búcsújáró helyévé vált, ahol számos imameghallgatás és csoda történt. Ünnepe nemzeti ünnep lett. 1083. augusztus 19-én avatták szentté, majd augusztus 20-án emelték oltárra Budán ereklyéit; ezzel ő lett az első magyar szent és egyben szent király. István tisztelete nemsokára elterjedt az ország határain túl is. Ma a világegyház augusztus 16-án, a magyar egyház augusztus 20-án (mint Magyarország fővédőszentjét) ünnepli. Május 30-án a mai napig sértetlenül fennmaradt Szent Jobb-ereklyét tiszteljük. Koronázása millenniumán, a 2000. évben Bartholomeosz konstantinápolyi ortodox pátriárka is szentté nyilvánította, így a nagy egyházszakadás (1054) óta ő az első, akit mind a katolikus, mind az ortodox hívők szentként tisztelnek.

Élete, életszemlélete, a világhoz, a hatalomgyakorláshoz való hozzáállása ma is hordoz altisztekhez és leendő altisztekhez szóló, aktuális üzeneteket. Fiához, Szent Imre herceghez intézett intelmeiben különös figyelemmel fordul a katonák, a hon védelme felé: „Az uralom negyedik díszje a (...) vitézek hűsége, erőssége, serénysége, szívessége és bizalma. Mert ők országod védő falai, a gyengék oltalmazói, az ellenség pusztítói, a határok gyarapítói. (...) Katonáskodjanak, ne szolgál-

Szent István szobra.
Törley Mária alkotása

janak... (...) Ha békeszerető leszel, királynak és király fiának mondanak, és minden vitéz szeretni fog; ha haraggal, gögösen, gyűlölködve, békétlenül kevélykedsz az ispánok és főemberek fölött, a vitézek ereje bizonytalanná borítja a királyi méltóságot, és másokra száll királyságod. (...) uralkodásod minden tekintetben békés legyen.” „Erős hit, erős akarat” – ez a Magyar Honvédség Altiszti Akadémiájának jelmondata.

István király hitt benne, hogy valami olyat tesz, ami miatt megéri felvállalni a leendő konfliktusokat. Amit elképzelt, erős akarattal vitte véghez. Még egy rossz döntés is jobb annál, mint amikor nem hozunk döntést. A karizmatikus király nagyságát mi sem bizonyítja jobban, mint hogy képes volt olyan döntéseket meghozni szorult helyzetekben, melyek rengeteg konfliktussal jártak. Azonban eltelt pár évtized, és a XI. század zűrzavaros időszaka után, Szent László király uralkodása idején, amikor sor került szentté avatására, akkor már ezt a tevékenységét értékkel tudták mérni az emberek. „Istenünk, aki Szent István királyt, a te hitvallódat a Földön országunk koronájával ékesítetted és szentjeid közé emelted, kérünk, add meg, hogy aki a hit terjesztője volt Pannóniában, Egyházad védelmezője legyen a mennyben!”

Bíró László
katolikus tábori püspök

AKINEK A HIVATÁS EGY ÉLETRE SZÓL

Magyar vezénylőzászlós a hírességek csarnokában

Kriston István főtörzsászlós, az MH vezénylőzászlósa

A magyar ember köztudottan szereti a szólásmondásokat. Így gyakran citáljuk például, hogy aki nem ismeri vagy nem érti a történelmet, az nem képes a jelent jól megélni, illetve a jövőbe tekinteni. Azt is számtalanszor felemlítjük, hogy aki korán kel, aranyat lel. A bölcsességek közül még talán az kíváncsok ide, hogy az öndicséret nem kifejezetten ildomos.

Az említett mondások a következőképpen értelmezhetők Kriston István főtörzsászlós, a Magyar Honvédség vezénylőzászlósa esetében. A Magyar Honvédség altisztjeinek ügyét, a velük való törődést, a róluk történő gondoskodást el sem tudja képzelni az elődök, ideértve a jutasi altisztképző iskolán végzettek és a múlt altisztjeinek megismerése és munkásságuk elismerése nélkül. Ennek talán egyik szimbolikus megnyilvánulásaként fogható fel, hogy idén Veszprémben tettek esküt a 2014-ben végzett altisztek. (Ez az esemény található „képiesítetten” e lapszámunk posztermellékletében – 12–13. oldal.) A második szólásmondáshoz kapcsolódóan azt lehet hozzáfűzni, hogy Kriston főtörzsászlós immáron akár egy rakományt kitevő aranyat is magáénak tudhat, mivel katonai pályafutásának első napjaitól napkeltével lát hozzá munkájához. Egykoron, az Egerben diszlokáló MH Bornemissza Gergely Felderítő Zászlóaljnál szolgálva hajnalban

kezdte a napot, majd ez a fizikai állóképességet is próbára tevő életritmus kísérte végig pályáját egészen napjainkig. Ezt róla valójában kevesen tudhatják, hiszen ő maga nemigen hozza szóba.

A harmadik bölcsességhez kapcsolódva elmondható: a legnagyobb szerénység feltételezése mellett is vannak kivételek, előfordulnak olyan esetek, melyekről bizony be kell számolni. Minden bizonnyal e körbe tartozik Kriston főtörzsászlós katonai és konkrétan vezénylőzászlósi munkájának nemzetközi elismerése, melyre 2014. június 6-án került sor. Az Amerikai Egyesült Államok haderejének vezénylőzászlósi akadémiája (United States Army Sergeants Major Academy – USASMA) a magyar altisztet felvette dicsőségcsarnokába, oda, ahová magyar katona neve rajta kívül még nincs felvésve. A történelmi tényhez hozzátartozik, hogy magyar katona valóban nem, de magyar származású ranger altiszt bekerült már a Ranger Hall of Fame soraiba. Rábel László 1956-ban hagyta el Magyarországot, és évekkel később, már mélyégi felderítő törzsrörmesterként a 173. ejtőernyős (airborne) dandár állományában, a társai életét mentve áldozta fel a sajátját. Kriston főtörzsászlós altiszt életútjával vívta ki ezt a magas elismerést. Sok év fáradságos munkája, ami csak úgy elröpült vele és felette, ezen a rendezvényen visszajelzett, mutatva, jó úton jár. Az Amerikából nem vártan megérkezett üzenet fontosságát szinte még felfogni sem tudta a rangidős altiszt, amikor egy másik nagy elismerés érte: dr. Benkő Tibor vezér ezredes, a Honvéd Vezérkar főnöke azonnal támogatásáról biztosította annak érdekében, hogy részt vehessen a hivatalos rendezvényen.

Az intézmény 1972. július 1-jén alakult meg a texasi Fort Bliss bázison; nemzetközi hallgatókat 1975 óta fogad. Az elmúlt évek alatt 76 külföldi nemzet közel 1000 hallgatója végzett a vezénylőzászlósi kurzu-

son. A Magyar Honvédséget eddig 21 altiszt képviselte az iskola falai között. Kriston István főtörzsászlós 2008-ban szerezte meg diplomáját, és hat évvel később, a Magyar Honvédség vezénylőzászlósaként a 22. személy, akit beiktattak az Amerikai Egyesült Államok hadserege vezénylőzászlósi akadémiájának dicsőségcsarnokába. A megtiszteltetés nem ért véget az óceánon túli eseményekkel. Az Amerikai Egyesült Államok Budapesten akkreditált véderőattaséja, Karas ezredes 2014. július 23-án a budai Várban szervezett hivatalos díszrendezvényen méltatta a magyar altiszt tevékenységét.

Az elismerések kapcsán arra kértem Kriston főtörzsászlóst, hogy beszéljen a Honvéd Altiszti Folyóirat olvasói számára az eddig bejárt útról, az altisztek jelenlegi helyzetéről és reményeiről, illetve a jövőre vonatkozó tervekről.

Talán kissé elcsépeltnek tűnik, de ez a portré is hasonlóan kezdődik más, e folyóiratban közölt írsokhoz, miszerint Kriston István (is már) gyermekkorától nagy érdeklődéssel tekintett az egyenruhára. Kezdetben a rendőrséghez való csatlakozás szerepelt a terveiben. Mivel annak egyik előfeltétele volt a katonai szolgálat, 1992-ben a patinás egri kaszárnya falai közé vonult be sorkatonának. Itt azonban fordulat következett be, hiszen ahogy fogalmaz: „szerelemben estem a honvédséggel”. A haza szolgálata számára igen fontos, nemcsak felkapott szlogen volt, hiszen cserkészként már korábban is foglalkozott a tibolddaróci fiatalok hazafias, honvédelmi nevelésével. Mint vallja, a cserkészlet nagyban épít a szabadban végzett elfoglaltságokra, többek között a táborozásra, az erdei és a vízi életre, a túrákra és a sportra. A cserkészek közös tevékenysége elmélyíti a fiatalok hazaszeretetét, erősíti a fegyelmet és a kitartást, továbbá felkészíti őket a nehéz helyzetekben való helytállásra.

A sorkatonai szolgálat idején

megtapasztalta az egri alakulat mélységi felderítőkatonáinak elszántságát, ezért úgy gondolta, hogy beáll közéjük. Mivel egy meglehetősen zárt, önmagát is gyakorta próbára tevő csapatba kért bebecsátást, nem tagadja, hogy viszonytagságos út vezetett a kötelékben végrehajtott első ejtőernyős ugrásig. Azonban a felderítők között eltöltött évek meghatározó hatást gyakoroltak egész személyiségére és a hivatásról alkotott gondolkodására. A deszantos kollégák között megtanulta, elsajátította, hogy első a feladat, második a fegyver, azt követően a felszerelés, és csak ezek után következhet az étkezés és a pihenés. A mélységi felderítők tevékenységének lételeme a közösségben való önzetlen munkavégzés, a csapatszellem és a megbízhatóság. Cserkész háttérrel ezek az értékek ismerősek számára. Nyilvánvalóvá vált, hogy el lehet érni egyénileg is sikereket, de ez nem jelenti egyben a csapat, a közösség eredményességét is.

Az egységben, az összetartozó közösségben való gondolkodás, a csapatszellem erősítése, valamint az együvé tartozás kifejezése motiválta az *Altishti induló* megalkotását, melynek zenéjét Kriston főtörzszászlós kezdeményezésére

Mélységi felderítőként

Márki Sándor törzszászlós, szolnoki katonazenész komponálta. A szöveg tartalmában visszatekint a múltra, abból merít, és egyben erőt sugalmaz a jelen katonáinak. Kriston főtörzszászlósnek minden versszak kedves, de talán mégis a következő sorok a legmagasztosabbak: *„Ha jó a vész, semmi nem tántorít, nincs veszély, ami megrémít. Katonáimat vezetem, hogy megvédjem nemzetem. Bátorság és hősi büszkeség, altisztként élni dicsőség. És ha hazám úgy kívánja, életem feláldozom.”*

A hazát nemcsak itthon, de külföldön is lehet eredményesen szolgálni, védeni. Ezt a feladatot Kriston főtörzszászlós szintén több alkalommal maradéktalanul teljesítette. A Magyar Honvédség egyik sokat méltatott missziójában, az SFOR kötelékében ismerte meg a nemzetközi szolgálat szépségeit és nehézségeit. Őrkatonából, szakfelderítői (HUMINT) feladatok után eljutott a Szarajevóban létesített EUFOR-parancsnokságra. A parancsnokhelyettesi iroda állományában rangidős altisztként továbbfejlesztette képességeit a nemzetközi törzsmunkában. Véleménye szerint a külszolgálat során szerzett praxis elengedhetetlen a mai kor altisztjének a vezetővé válás folyamatában. Egyértelmű, hogy nemzetközi tapasztalatok, valamint megfelelő nyelvtudás nélkül az altiszi kar nem tud megfelelni a kihívásoknak. Hazai szakmai fejlődése és nemzetközi tapasztalatai kellő alapot adtak ahhoz, hogy megfelelő az előjáró bizalmának, 2007-ben beiskolázzák az USA-haderő vezénylőzászlósi akadémiájára.

Akár szerencsés véletlennek is tekinthető a kiutazása, ugyanis az időben két hallgató beiskolázása volt tervezve. Azonban az egyik altiszt előre nem látható probléma miatt kiesett. Tekintettel arra, hogy Kriston főtörzszászlós már fel volt készítve külszolgálati (afganisztáni) misszióra, így előtérbe került, és csak egy nyelvi tesztet kellett kitöltenie. A kiutazás előkészítése és végrehajtása mintegy öt napot vett igénybe. Ehhez kapcsolódóan csak annyit jegyez meg: ha hív a haza, menni kell, különben is: első a feladat! Az USASMA altishti pá-

lyája addigi csúcspontját jelentette. Hasonlóan több külföldön végzett magyarhoz, elismerően nyilatkozik az amerikai katonákról, azonban, mint aláhúzza, ettől még nem lett amerikai, és büszke arra, hogy a Magyar Honvédségben szolgál. Ezt az is bizonyítja, hogy kész tanulni az elődöktől; a jutasi altisztképző értékeit nem csak dokumentumokból ismeri, a még köztünk élő egykori katonák közül többel is kapcsolatban van. A vezénylőzászlós szerint a jutasi elődök példát adtak a mai Magyar Honvédségben szolgálatot teljesítő altisztek számára, melyre büszkének kell lennünk. Konkrétan Hegedűs Ferencet, a doni harcteret megjárt jutasi páncélos őrmestert említi, aki júliusban ünnepelte a 100. születésnapját. Feri bácsi az egyik beszélgetésük alkalmával arra kérte, hogy állítsák vissza a jutasi altisztek megbecsülését és vigyék tovább a jutasi altisztek szellemét. Kriston főtörzszászlós számára az idős altiszt kívánságának teljesítése küldetéssé vált.

A főtörzszászlós napjaink kihívásairól, a fő tennivalókról is beszélt. Elmondta, hogy a 2014-es év, valamint a jövő fő feladata az altishti életpályának, előmeneteli rendszernek az új jogállási törvény által megszabottak figyelembevételével történő teljes kidolgozása, valamint a mielőbbi bevezetése. De e sorban említhető a teljes altishti oktatási rendszer átalakítása, hatékonyabbá tétele, és végül, de nem utolsósorban a katonák anyagi és erkölcsi megbecsülésének a fokozása.

A vezénylőzászlós fontos feladatként jelölte meg a nagy múltú Honvéd Altishti Folyóirat további színvonalas kiadását. Amikor átvette a Magyar Honvédség vezénylőzászlósi beosztását, felelősségi körébe került az altisztek folyóiratának megjelentetése, a 2012-ben megújult szerkesztőbizottság irányítása. Dr. Orosz Zoltán altábornagy támogatásával és a szerkesztőbizottság szorgos munkájával az altisztek lapja megújult rovat-szerkezettel, jó színvonalon jelenik meg. A vezénylőzászlós büszke a folyóiratra. Elmondta: nem titok, kevés ország altisztjei mondhatják el, hogy saját újságjuk van.

Missziólátogatáson

Kriston István aláhúzza: „Az altiszti kar életében fontos az állománycsoport hitvallásának pontosítása, napjainkra vonatkoztatott újbóli megfogalmazása. Az új típusú altiszti kar értékrendjét az elődöm, Bogdán Tibor főtörzszászlós az akkor beosztásban lévő vezető altiszti karral közösen fogalmazta meg. Ez az értékrend képezi alapját a hitvallásunknak, amely kifejezi a haza szolgálata iránti elkötelezettségünket, megjeleníti az altiszti kar értékeit és egységességének erejét.” Ebből az értékrendből néhány gondolat külön is kiemelhető: „Tudatában vagyok, hogy a Hazám iránti elkötelezett szolgálat céljai nagyobbak egyetlen személy érdekeinél. Ha a szolgálat megköveteli, életem áldozom Hazámért. Altisztként Magyarország és a magyar nemzet, a Honvédség és alárendeltjeim érdekeit a sajátom elé helyezem. Úgy teljesítem a kötelességet, hogy nem gondolok elismerésre és hasznosulásra. Bátran szembenézek a szolgálatomból adódó kihívásokkal, veszélyekkel és viszontagságokkal, legyenek azok fizikai, lelki vagy erkölcsi természetűek. Tudatában vagyok, hogy a bátorság adja azt az erőt, amelytől a harci szellem függ.”

Kriston főtörzszászlós nem kívánja saját munkáját értékelni, azt majd az elért eredmények minősítik. Elsődlegesen az MH-vezénylőzászlósi feladatok ellátására koncentrál, valamint a Honvéd Vezérkar főnökének altiszti tanácsadójaként stratégiai szintű feladatot hajt végre. Kriston főtörzszászlós

meggyőződéssel vallja, hogy azok az alapok, amelyeket ma lefektetünk, a jövő számára is erősek, tartósak kell hogy legyenek. A mag, amelyet elhintettünk, csak évek múlva szökken szárba, és a természet a jövő nemzedékének altiszti kara fogja élvezni leginkább. A munkájához kapcsolódó elismerésre reflektálva a már említett *Altiszti hitvallás* alapelveiből idéz: „*Altisztként Magyarország és a magyar nemzet, a Honvédség és alárendeltjeim érdekeit a sajátom elé helyezem. Úgy teljesítem a kötelességet, hogy nem gondolok elismerésre és hasznosulásra.*”

A beszélgetés zárórészeben Kriston főtörzszászlós külön is kitért az MH Altiszti Akadémiára, mely intézmény „minden altiszt otthona”. Az iskola az élethosszon át tartó tanulás, személyes fejlődés alapelemévé válik az altiszti előmenetelben. A főtörzszászlós emlékeztetett rá, hogy Bogdán Tibor főtörzszászlós jövőre fejezi be külszolgálati feladatát a NATO oberammergaui iskoláján, ahol tanfolyamigazgatói beosztásban szolgál. A vezetés célja, hogy az ő tudását és szakmai felkészültségét minél hatékonyabban sikerüljön integrálni az altisztképzés rendszerébe. Bogdán főtörzszászlós hazajövele után tervezetten az MH Altiszti Akadémia parancsnokának közvetlen alárendeltségében szolgál majd. Fő feladatai közé tartozik az altisztképzés tananyagának fejlesztése, illetve oktatása.

Dr. Murinkó Attila alezredes

HONVÉD ALTISZTI FOLYÓIRAT

Megjelenik évente hat alkalommal, minden páros hónapban

Kiadja a Honvéd Vezérkar
A kiadásért felel:
Dr. Orosz Zoltán altábornagy

Szerkesztőbizottság:

Elnök:
Kriston István főtörzszászlós,
a Magyar Honvédség vezénylőzászlósa
Tagok:
Balog Sándor törzszászlós
Berek Zsolt törzszászlós
Bogya Sándor törzszászlós
Dr. Murinkó Attila mk. alezredes
Négyesi Tibor főtörzszászlós
Papp András törzszászlós
Tigyi István törzszászlós

A folyóirat kiadásában és terjesztésében közreműködik a
HM Zrínyi Térképészeti és Kommunikációs Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság
Felelős vezető:
Dr. Bozsonyi Károly ügyvezető
Mb. szerkesztőségvezető:
Dr. Isaszegi János ny. mk. vezérőrnagy
Felelős szerkesztő: Kiss Zoltán
Korrektor: Eszes Boldizsár
Tördelőszerkesztő: Dancs Katalin
Arculatterv: Szabó Bettina
Címlapterv, poszter: Dani Márton

Szerkesztőségi titkár: Solti Gabriella
A szerkesztőség címe:
1087 Budapest, Kerepesi út 29/B
Telefon: 272-02, 459-5355,
fax: 459-5354
e-mail cím: kisszoltan@armedia.hu

A nyomtatás a kft. saját nyomdájában készült.

Ár nélküli, belső terjesztésű kiadvány

HU ISSN 1586-2917
A folyóirat teljes terjedelmében olvasható a www.honvedelem.hu portál digitális könyvtárában és a www.parbeszed.hm.gov.hu portálon

A Honvéd Altiszti Folyóirat tagja az Európai Katonai Sajtósövetségnek (EMPA)

A lapban megjelenő közlemények tartalma nem feltétlenül esik egybe a Honvéd Vezérkar adott kérdésben kialakított álláspontjával. Ettől függetlenül hely adunk a témában megjelenő más szakmai nézőpontoknak is, amennyiben azok a megoldás irányába hatnak.

NYITOTT KAPUK HETE GYŐRBE

Immár negyedik alkalommal rendezték meg a győri MH 12. Arrabona Légvédelmi Rakétaezred laktanyájában a Nyitott Kapuk Hete elnevezésű programot.

A katonák roppant népszerűek Győrben és környékén. Ezt az is bizonyítja, hogy iskolák és óvodák vezetői szinte naponta bombázták a rakétaezred vezetését kérésükkel: hadd látogathassák meg a győri rakétásokat. A számtalan megkeresés nyomán az alakulat vezetése ígert mondot, igaz, némi korrekcióval: mivel az egyenkénti csoportlátogatások kezelhetetlenek lennének, így kijelölnek egy hetet, amikor is nyitottá válik a laktanya kapuja az érdeklődő egyetemista-főiskolás fiatalok, középiskolás és általános iskolás évfolyamok, valamint az óvodások számára.

A látogatásokra június első hetét jelölték ki a szervezők; a nyitott hét az évek során mind nagyobb érdeklődésre tartott számot. Ezen időszakban gyakorlatilag az összes harci-technikai eszköz kikerül a laktanya udvarára. Az elmúlt három évre visszatekintve elmondható: az elsődleges „célközönség” a középiskolai és a felsőoktatásban részt vevő fiatalok, akik potenciálisan alanyai lehetnek a honvédségi toborzórendszernek. Amíg az első évben 2000-2500 fős létszámmal érkeztek a látogatók a laktanyába, az idei programon már több mint 3500 fő vett részt. Annak ellenére, hogy egyre több katonanő szolgál az alakulatnál, az érdeklődők többsége az erősebb nem képviselői közül került ki. A hadsereg még mindig a fiús szakmák közé tartozik, jóllehet az ezred állományának minden ötödik tagja hölgy, akik a saját katonai területükön nem teljesítenek rosszabbul, mint a férfiak.

Az alakulat katonái örömmel mutatják meg a látogatóknak a fegyverrendszereiket, melyekre méltán büszkék. Így a Mistral közeli hatótávolságú, valamint a 2K12 KUB kis hatótávolságú légvédelmi rakétarendszer elemeit. A

Emlékfotó a „rakéták árnyékában”

A fiataloktól sem idegen a katonás alakítás

fentieken kívül számos olyan képességgel is rendelkezik az MH 12. Arrabona Légvédelmi Rakétaezred, amely a közelmúltbeli missziós szerepvállalásból adódóan jelent meg a laktanyában.

A csapatmúzeum megtekintése is fontos része a programnak, ugyanis itt nyomon követhető a légvédelmi rakétafegyvernem alakulatainak története. Az állandó kiállítás bemutatja mindazokat a katonai szervezeteket, amelyek a kilencvenes évek eleje óta működtek a győr-likócsi laktanyában.

A szervezők a Nyitott Kapuk Hete rendezvényre ellátogatók számára számos érdekes programot szerveztek. Látványos katonai bemutatókat tartottak, sportversenyeken vehettek részt az érdeklődők. Együttműködő

partnerként állt (mások mellett) a honvédség mellé a győri Mobilis Interaktív Kiállítási Központ, mely látványos bemutatókkal tette színesebbé és emlékezetesebbé a látogatók számára a laktanyában töltött órákat.

A győri katonák között olyanok is szolgálnak napjainkban, akik annak idején a laktanyai nyílt napon való részvétel alkalmával döntöttek úgy, hogy katonák szeretnének lenni.

Az évről évre mind nagyobb népszerűségnek örvendő Nyitott Kapuk Hete rendezvény sikeres és eredményes, mert a Magyar Honvédség megismerésére, a honvédelem iránti elkötelezettségre, a haza fegyveres szolgálatára motiválja a fiatalokat.

Gulyás Attila törzsőrmester

TIZENHÁROM HÓNAP A TENGERENTÚLON

Június 21-én érkeztem haza az Egyesült Államokból, az elmúlt 13 hónapot az USA haderejének vezénylőzászlósi akadémiáján (United States Army Sergeants Major Academy – USASMA) töltöttem. Írásomban az intézményt és a vezénylőzászlósi tanfolyamot kívánom dióhéjban bemutatni az olvasóknak.

A vezénylőzászlósi akadémia 1972. július 1-jén alakult meg a texasi Fort Bliss bázison. Az intézménynek a teljes amerikai hadsereg szintjén fontos feladata van az altisztképzés folyamatában. Itt állítják össze az altisztképző intézmények oktatási-kiképzési terveit, itt állnak össze végleges formába az órarendek, az oktatandó tárgyak témakörei és a konkrét órai anyagok is.

Az iskola kiadója több altiszt témával foglalkozó könyvnek, időszakos kiadványnak, így például itt készül az amerikai „altishti folyóirat” is. Ezenkívül az akadémia törzse, oktatói és hallgatói részt vesznek a hadsereg szabályzatainak kidolgozásában, módosításában. Mindezek hatalmas feladatot és felelősséget rónak az intézmény tagjaira, kiemelten természetesen

az akadémia parancsnokára, aki ugyan főtörzszászlósi rendfokozatot visel, de a beosztás „protokollszintje” háromcsillagos tábornokénak felel meg. Az akadémia az alaprendeltetéséből adódó különböző szintű altishti tanfolyamok mellett, melyek nappali és távoktatásos (online) rendszerben folynak, rengeteg projektben is részt vesz. A számtalan feladat közt mégis van egy kurzus, ami leginkább fémjelzi az intézményt az amerikai, illetve nemzetközi környezetben is: ez pedig a vezénylőzászlósi tanfolyam. A kurzus célja, hogy olyan altiszteket képezzen, akik az eljövendő karrierjük bármelyik lépcsőfokán, legyen az zászlóalj-, dandár-, hadosztály- vagy még magasabb szinten, megállják a helyüket. Tulajdonképpen a taktikai szintről érkező katonákat készíti fel és készíti a hadművelleti, stratégiai szinten történő gondolkozásra, feladatmegoldásra. Ehhez széles látókör és tág tudáshalmaz szükséges, aminek a megszerzéséhez, illetve bővítéséhez az elmúlt tanévben az akadémia öt tanszéke nyújtott segítséget a hallgatóknak. A több mint 500 hallgatót 15 fős csoportokra bontották szét, és ezek a kis tankörök egymást váltva, két-havonta járták végig a tanszékeket.

A tanszékek a következők voltak:

Kovács Miklós törzszászlós ez év júniusában érkezett haza az Egyesült Államokból

Haderőmenedzsment, ahol információt kapnak a hallgatók arról, hogyan működik a hadsereg haderő-tervezési, személyügyi, logisztikai, pénzügyi tárgykörök vonatkozásában.

Összhaderőnemi, kormányzati, nem kormányzati és nemzetközi együttműködés. Itt elsősorban a stratégiai szinten való gondolkodás és munkavégzés képességének megszerzéséhez szükséges tudást kapja meg a hallgató. Ezekeken kívül ismeretet szerez az Egyesült Államok és a világ azon szervezeteiről, amelyek a hadséggel együttműködnek békében, illetve háborúban.

Hadművellet. Tulajdonképpen ez a tanszék adja meg az alapot és a gyakorlati tapasztalatot ahhoz, hogy a hallgató alkalmazni tudja mindazt a tudást, amit a többi tanszéktől kap. Számítógépes szimulációval és tervezőprogrammal támogatott gyakorlatok során szerez jártasságot a hadművelleti tervezés, végrehajtás és értékelés feladataiban zászlóaljtól hadosztályszintig. A hallgatók a gyakorlatok során rotálódnak, és eredeti szakmájuktól függetlenül minden katonai szakág tevékenységéből gyakorlatot kell szerezniük. Lehet, hogy egyik nap a felderítőfőnökséget képviseli, egy másik nap pedig már a sze-

Emlékfotó az iskola előtt

mélyügyi főnökség nevében jár el példának okáért egy lövészdzandár hadműveleti tervezésében az a hallgató, aki eddig pályafutása során kizárólag logisztikusként szerzett tapasztalatot.

Parancsnoki vezetés. A tanszék tanárai a vezetélmélet „légy”, „tudd”, „tedd” alapelvei jegyében arra oktatják a hallgatókat, hogy miként tudják a saját maguk képességeit, tudását és készségeit olyan szintre fejleszteni, hogy magabiztosan megállják a helyüket a parancsnoki láncban, akár stratégiai szinten is. Továbbá nagy hangsúlyt fektetnek arra, hogy a hallgatókat arra késztessek: tiszt parancsnoka-

ikkal hasonló szinten gondolkozzanak, időszerű és releváns információkkal, javaslatokkal támogassák őket.

Katonai történelem. Az amerikai hadtörténelem fő eseményeit megragadva elsősorban az altiszti kar kialakulását, megszilárdulását és egyre növekvő felelősségét ismerhetik meg a hallgatók. Természetesen nem kizárólag háborús események elemzése során; a békevezetésben egyre növekvő altiszti szerepek is a tananyag részét képezik.

A tanfolyam az akadémia alapítása, azaz 1972 óta oktatja az amerikai fegyveres erők tagjait, nemzetközi hallgatókat pedig 1975 óta fogad. Az elmúlt 39 év alatt 76 nemzet 917 külföldi hallgatója végzett ezen a kurzuson. Magyarországot ez idáig 21 katona képviselte, és mivel jelen pillanatban nincs kint magyar hallgató, elmondhatom, hogy én vagyok az utolsó a sorban. Reméljük, hogy ez nem sokáig marad így, és a

közeljövőben ismét küld a Magyar Honvédség katonát erre a képzésre. Mindenesetre szeretném, ha az olvasók tudnák, hogy kik is voltak azok, akik előttem ezt a tanfolyamot elvégezték, és a Magyar Honvédség hírnevét öregbítették a nemzetközi környezetben (nevük mellett a tanfolyam idején viselt rendfokozatuk szerepel):

2003: Bogdán Tibor zls., Magasdi György tzls., Nagy László zls.

2004: Kopándi Emese zls., Négyesi Tibor zls., Zsótér János zls.

2005: Gervai János zls., Kalamár Dezső zls.

2006: Fekete Szabolcs zls., Huszár Attila zls., Sashalmi Zoltán zls.

2007: Gyura Lajos főrm., Stranzky Zoltán zls., Szabó János zls.

2008: Gobányi István zls., Kriston István zls.

2009: Kaszab Zoltán zls.

2010: Vigh László zls.

2011: Mohácsi Tamás zls.

2013: Nagy László tzls.

2014: Kovács Miklós tzls.

*Kovács Miklós törzszászlós,
a Magyar Honvédség Logisztikai
Központ vezénylőzászlósa*

Az USASMA madártávlatból

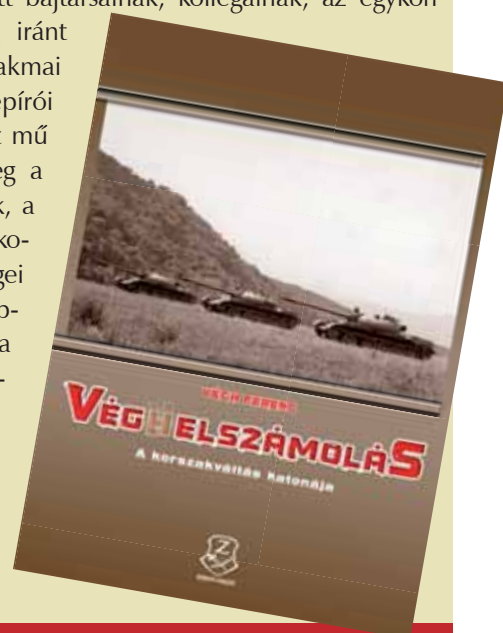
A Zrínyi Kiadó sikerkönyve:

Végh Ferenc: Vég(h)elszámolás A korszakváltás katonája

Végh Ferenc ny. vezérezredes többéves kitaró munkával nemcsak saját élet-történetét vetette papírra, hanem egyúttal egy értékes, a maga nemében egyedülálló kordokumentumot is átnyújtott bajtársainak, kollégáinak, az egykori és jelenlegi katonáknak, a hadsereg iránt érdeklődő olvasóknak. A történeti, szakmai alaposággal és kiváló, már-már szépirói kvalitásokat felmutató stílusban megírt mű lapjain érzékletesen elevenednek meg a hajdúszoboszlói gyermek- és diákévek, a Kossuth-főiskolai tanulmányok, a harckocsizó szakma és a tisztii hivatás szépségei és nehézségei, a külföldön folytatott képzések és a családi élet mindennapjai, a honvédség és a vezérkar élén a NATO-csatlakozás érdekében végzett munka sokrétűsége, majd az aktív katonai pályát követő diplomáciai szolgálat kihívásai.

Zrínyi Kiadó, 2014, 462 oldal

A VEZÉNYLŐZÁSZLÓS A PARANCSNOK ELSŐ ALTISZTJE

A Dunántúl egyik tradicionális katonavárosában, Veszprémben települ a Magyar Honvédség Légi Vezetési és Irányítási Központja. Ők biztosítják a magyar légtér 24 órás felügyeletét a legendás „Sziklából”. Ennek a katonai szervezetnek a vezénylőzászlósa Szabó Ottó törzszászlós.

– *Kedves Ottó! Kérlek, mutasd be magad pár gondolatban!*

– Dombóváron születtem 1972. december hetedikén. Szüleim az akkori Dalmandi Állami Gazdaságban dolgoztak, egyszerű munkásemberként. Egy nővérem és egy öcsém van.

Dombóváron a Gárdonyi Géza Általános iskolába jártam. Sporttagozatos iskola lévén kötelező volt egy választott sportágban igazolt sportolónak lenni, de emellett több sportágban – atlétika, úszás, kézilabda – indultunk különböző versenyeken. Választásom a labdarúgásra esett, amit ma is aktívan űzök. Középiskolai tanulmányaimat Komlón, az 501. számú Ipari Szakmunkásképző Intézetben esztergályosként végeztem. Szívesen emlékszem vissza erre az időszakra, hisz akkor még az NB III-ban szereplő Komlói Bányászban fociztam.

– *Gyerekként milyen szakmát képzelte el felnőttkorodra?*

– Édesapám, a polgári munkája mellett – az akkor még működő – önkéntes rendőri szervezetben adott szolgálatot, előre meghatározott időrendben. Nagyon tetszett már gyermekfejjel mikor készült, megborotválkozott, felöltözött, s a karjára felhelyezte az önkéntes rendőri karszalagot. Büszke voltam rá! Édesapám példája és a sportfegyelme arra vezette gondolataimat, hogy valamilyen egyenruhás, következetes munkát szeretnék magamnak. Ennek egy része sikerült.

– *Hogyan váltál ténylegesen katonává?*

– Ez érdekes események sorozata volt. Besoroztak, majd megjött a behívóparancsom, ami 1990. november 27-ére szól. Akkor még nem töltöttem be a 18. életévemet. A civil munkahelyemről leszámoltam, elbúcsúztattak. Na de jött a

csavar... November 24-én megjelent egy fehér Zsiguli szüleim háza előtt, kiszállt egy katona – ma már tudom, hogy őrnagyi rendfokozat volt a vállán – és sűrű bocsánatkérések mellett közölte, hogy nem kell bevonulnom, mert sajnos elnézték a dátumot. Elmondtam az őrnagy úrnak, hogy már kivettem a bevonuló szabadságot, leszereltem a munkahelyemről, így mindenképp szeretnék egyenruhát öltetni. Hamarosan Debrecenbe kerültem, az akkori Oláh István Légvédelmi Kiképző Központba alapkiképzésre, majd innen Taszárra, ahol az MH 54. Rádiótechnikai Dandár 2. Rt. Zászlóalj (Taszár) harcálláspont századánál teljesítettem sorkatonai szolgálatomat.

– *Mi volt az első altiszti beosztásod?*

– Sorkatonai szolgálati időm alatt, parancsnokaim javaslatára és támogatásával jelentkeztem tovább-
szolgáló tisztesnek. 1992. január 1-jei hatállyal kerültem tovább-
szolgáló katonaként a 2. Rt. Zászlóalj

harcálláspont század, 1–4 hadműveleti váltás bemondói beosztásba. Az előmeneteli rendnek megfelelően léptem elő szakaszvezetőnek, majd a századparancsnok javaslatára őrmesternek, ami egyben azt is jelentette, hogy együttműködő beosztásba kerültem áthelyezésre. Ez a beosztás volt az első – őrmesteri – tiszthelyettesi beosztásom a váltásban.

– *Mikor érezted először azt, hogy már nem csupán beosztott katona vagy, hanem embereket irányító vezetővé váltál?*

– Az őrmesteri rendfokozat még több feladatot, felelősséget, kihívásokat hozott magával. Zászlóaljszinten kellett végrehajtani a szakalapozó kiképzést, ezért a századparancsnok kivett a hadműveleti szolgálatból, s kiképző tiszthelyettes lettem. Húszévesen nem egy esetben 23–25 éves – esetenként családos – fiatalembereknek, férfiaknak voltam az előjárója, kiképzője. Valahol itt kezdődhetett a vezetővé válás útja. Példát kellett mutatni, vezetni, kiképezni, ismerni kellett minden egyes kiképzendőt, tudni a problémáikat, erősíteni a gyenge oldalakat. Egy-egy bevonulás alkalmával 15–25 katona vezetése, irányítása várt rám ébresztőtől takarodóig. Nagyon szerettem ezt az időszakot. Jó volt látni, ahogy a

SFOR-misszióban 2002-ben

„kopasz” katonából lépésről lépésre szakember lesz. Ahogy nőtt a felelősség a sorkatonákon, úgy váltak érett férfiakká. Számos esetben a leszerelések idején már munkatársaként, sőt barátokként hagyták el a Magyar Honvédség kötelékét a leszerelő „öregkatonák”.

– *Mi az első emléked a vezénylőzászlósi rendszerről?*

– A vezénylőzászlósi beosztás 2000-től lett rendszeresítve a Magyar Honvédségben. Mi, az akkori tiszthelyettesek is próbáltuk megtalálni a beosztás „helyét” a rendszerben. 2003-ban neveztek ki a Magyar Honvédség 54. Veszprém Légtérelenőrző Ezred Logisztikai Zászlóalj vezénylőzászlósi beosztásába. Így visszaemlékezve úgy gondolom, a zászlóalj parancsnoka sem tudta, hogy mit is kezdjen egy 31 éves, két missziót megjáró zászlóossal, akit nem ismer. El kellett telnie egy kis időnek, mire bizalmat szavazott nekem az alezredes úr.

– *Te hogyan váltál vezénylőzászlóssá?*

– Azt gondolom, hogy nem vezénylőzászlóssá válunk, hanem vezetővé, vezénylőzászlósi beosztást ellátó vezetővé. Ez egy hosszú folyamat, ami egy megfoghatatlan időpontban kezdődik az ember életében. Tesszük a dolgunkat, képezzük magunkat, fejlődünk, s a parancsnok felfigyel ránk. Sokat segített az eddigi katonai pályafutásom alatt, hogy mindig találtam magamnak olyan parancsnokokat, akik a példaképeim voltak, figyeltem a munkájukat, hogyan vezetnek. Ezeket a tapasztalatokat gyakran tudom alkalmazni. 1990-től sok emberrel találkoztam, így az emberismeretem – ami elengedhetetlen egy vezető részéről – folyamatosan fejlődött. Más oldalról látsz emberi viselkedési formákat a hazai és külföldi szolgálat alatt, mást a sport terén. Két alkalommal szolgáltam az MH Magyar Műszaki Kontingens állományában, ahol a családtól való huzamosabb távollét alatt sokkal inkább középpontba került a katona emberi, szociális oldala. Visszatekintve, mindig szerettem irányítani, a feladatok megoldásában az ésszerű, egyenes, gyors és korrekt megoldásokat kerestem.

Szabó törzszászlós egyik hobbjaja a horgászat

Soha nem volt kérdés számomra, hogy a legfontosabb feladat: a cél elérése, mindenáron!

– *Mi volt a legmeggrázóbb eset, amivel vezénylőzászlósként meg kellett küzdened?*

– 2009-ben három szerződéses katonát veszített a zászlóalj. Senkinek nem kívánok olyan évet. Mindhárom katona rendezett körülmények között élt, tisztességgel szolgált. Ifj. Kele Ferenc szakaszvezető, súlyos betegségben, míg két másik társunk balesetben veszítette életét – egyikük a Balatonba fulladt, míg a másik, egy kétgyermekes apa, a gyerekeit mentette meg, de egy kisteherautó elütötte őt. A zászlóalj vezetése a mai napig minden évben felkeresi a volt kollégák sírját, s egy közös koszorúval, gyertyagyújtással emlékezünk rájuk. Kele szakaszvezető emlékének megőrzése érdekében – mivel a zászlóalj focicsapatában együtt játszottunk – egy emléktornát alapítottunk, amit minden évben, a halála évfordulója közelében tartunk meg.

– *A vezénylőzászlós-parancsnok kapcsolatban mit érzel legnehezebb feladatnak?*

– Nagyon fogós kérdést tettél fel. Egyfelől az alakulat parancsnoka által meghatározott feladatokat maximálisan képviselve az altiszti támogatócsatornán keresztül tájékoztatjuk az állományt, ugyanakkor az alegységparancsnokokkal együttműködve vezetjük, képezzük ki az altiszti állományt. Nem titok, ma is van még olyan zászlóalj- és századparancsnok, aki nem fogadja el a vezénylőzászlós mivoltát, nem segíti a munkáját. Nagy feszültséget okoz esetenként, hogy egy altiszt vezető beosztásban szolgál. Az alegységparancsnoknak tudnia kell mindenről, ezekről a dolgokról is. Mindig korrekt, egyenes és őszin-

te jelentést kell tenni a parancsnok felé. Nem szabad eltitkolni a problémákat, hibákat. Igaz, ez egyben nagy felelősség is, hogy mit és hogyan jelentünk, hisz a parancsnok sok esetben ezen információk, jelentések alapján hozza meg a döntését. Ha a bizalom, az összhang megvan, nincs nehéz feladat.

– *Mik a terveid a jövőre nézve?*

– Katonai vagy civil jövőről beszélünk? Az altiszti karrier csúcán már nincs túl. Amíg lehet s meg tudok felelni az elvárásoknak, szeretném tovább szolgálni Magyarországot. Ennek érdekében képezem magam, fenntartom a fizikai állóképességemet, próbálok minél szélesebb körben ismereteket elsajátítani. Látjuk, hogy a humánstratégia nem kis kihívások elé állít mindenkit. Nem szabad csak és kizárólag a honvédség keretein belül gondolkodni. El kell fogadni, hogy már nem a régi rendszer van, s tanulni kell...; tanulni azt, ami érdekel, amit szeretsz csinálni, hogy ha kell, a későbbiekben tudj hova lépni. Több lábón kell állni!

– *Végezetül következék néhány gondolat a civil Szabó Ottóról. Hobbi, család stb., amiről beszélni szeretnél.*

– Magamról nem igazán szeretek beszélni. Soha nem volt fontos, hogy a személyemet helyezzem reflektorfénybe, de egy pár szót mégis... Elvált vagyok, volt feleségem is hivatásos katona, kiváló szakember. Egy 19 éves „kislányunk” van, aki környezetvédelmi szakon tanul Veszprémbe. A focit hatéves korom óta próbálok megtanulni, remélem, még van időm, hogy ezt az „iskolát” is befejezzem. A másik ilyen kikapcsolódási lehetőségem a horgászat. Egy katona barátom, Somogyi Zoltán alezredes vett rá valamikor a 2000-es évek elején, hogy menjek el vele egy horgászatra. Soha nem gondoltam, hogy meg fogom szeretni ezt a sportot. Tévedtem. Ahogy telik az idő, egyre jobban azt látom, hogy ez is egy nehéz foglalatosság, ha komolyan veszed.

Hobbiként könyveltem el a coinok gyűjtését is. Jelenleg 37 db coin van a gyűjteményemben, amelyekhez számos emlék fűződik.

Berek Zsolt törzszászlós

ALTISZT

AVATÁS

**ERŐS HIT —
ERŐS AKARAT**

30 ÉVEVEL KÉZELTE ÉRKE NOVEMBER 6-ÁN
SOKSZOROS SÍRÓ KAPUÁT A HADONAI HUSÁR
MAGYAR KIRÁLYT „KINIZSI PÁL”
HONVÉDELMI ALTSZAKKÉPZŐ ÉS NEVELŐ INTÉZET

NOVEMBER 6. 1988. ÉRKE NOVEMBER 6-ÁN
SOKSZOROS SÍRÓ KAPUÁT A HADONAI HUSÁR
MAGYAR KIRÁLYT „KINIZSI PÁL”
HONVÉDELMI ALTSZAKKÉPZŐ ÉS NEVELŐ INTÉZET

2018

CSALÁDI ÉRTÉKEK ÉS MEGVALÓSULT ÁLMOK

Egy katonacsalád mindennapjai

Elkötelezettség, bátorság, lojalitás, szakértelem, fegyelem, tisztelt – ezen értékek szerint élni és cselekedni, ez egy altiszt feladata. Hogyan lehet megőrizni és továbbadni ezeket az értékeket a mindennapokban? Ezekről és megannyi megpróbáltatásról, nehézségről, sikeréről, örömről és bánatról mesél a Balog Norbert főtörzsőrmester–Schillinger Krisztina zászlós házaspár.

A Schillinger–Balog házaspár élet-hivatásának tekinti a katonai pályát

Először Balog Norbert főtörzsőrmestert kérdezem, aki jelenleg az MH Civil-katonai Együtműködési és Lélektani Műveleti Központ termékfejlesztő és -előállító csoportjában mint tervező beosztott dolgozik.

– *Hányszor hallottuk gyermekként azt a kérdést: „Mi leszel, ha nagy leszel?” Nálad már tudjuk a választ, 17 évnyi katonai szolgálat, két külföldi misszió, angol, francia nyelvvizsgák, főiskolai diploma információbiztonsági specifikációból, csak hogy pár szóban összefoglaljam a múltadat. Gyermekként, te erről álmodtál?*

– Egy olyan településen nőttem fel, amely történelmi és alapítását tekintve az 1300-as évekre vezethető vissza. Talán a hely szellemiségének hatására vagy a gyermekkoromban olvasott történelmi regények indíttatására, de mindig is katona szerettem volna lenni. Ezekben a

regényekben a katonák megküzdöttek az igazságért, bajtársiasság és összetartozás jellemezte őket, én is ilyen szerettem volna lenni. Aztán az élet közbeszólt, sajnos családi okok miatt nem sikerült a felvételem a pécsi katonai kollégiumba. Az élet nem állt meg, tovább kellett tanulni, és szüleim ösztönzésére a henteszakmát választottam. Az iskolai évek alatt azonban nem múlt el az a vágyam, hogy katona legyek, így a szakmai bizonyítvány megszerzése után egy nappal már a hadkiegészítő parancsnokságon kopogtattam, sorkatonának jelentkeztem; Pécsre, az MH 42. Baranya Felderítő Zászlóaljhoz soroztak be. Így a henteskötényt egyenruhára, a bárt pedig gépkarabélyra cseréltem. Az álmom valóra vált, egy összetartó közösség tagja lettem, ahol fontos volt a bajtársiasság, bár a kiképzés kemény volt, de a jó teljesítményt elismerték és jutalmazták. Mi sem bizonyítja jobban, minthogy egy év alatt őrzetői rendfokozatból az őrmesteri rendfokozatig küzdöttem fel magam.

A sorkatonai szolgálat leteltével, egy év útkeresés után a szívem visszahúzott a bajtársak közé. Ezért jelentkeztem az MH 88. Gyorsreagálású Zászlóaljhoz szerződéses katonának, ahol a sikeres felvételi után lövészraj-parancsnoki beosztásban szolgáltam mintegy öt éven át. Nagyon izgalmas és kihívásokkal teli időszak volt. Újra egy lojális és összetartó közegbe kerültem, ahol a társakkal ösztönöztük és segítettük egymást az akadályok leküzdésében, amihez előjáróink a legjobb felkészítést biztosították számunkra. Tanulni és megújulni akartunk. Nem volt lehetetlen, bát-

ran szembenéztünk a nehézségekkel és megoldottuk a legnehezebb feladatot is. Persze, minden katona vágya, hogy a kiképzés során elsajátított tudást nemzetközi környezetben hasznosíthassa. Erre nekem is lehetőségem nyílt 1999-ben, a sikeres angol alapfokú nyelvvizsga megszerzése után: parancsnokom javaslatára, a Többnemzeti Erők és Megfigyelők (MFO) misszióban katonai rendszként szolgálhattam 18 hónapot. Tartalmas és nagyon színes másfél év volt, nemcsak Egyiptom és Izrael, de a táborban szolgáló 11 nemzet katonai kultúráját is megismertem. A misszióm sikeres zárásaként az MFO törzsfőnökétől kaptam elismerő oklevelet. De ez a misszió nemcsak tapasztalatszerzésre volt jó. Igazán fontos változást hozott az életembe, hogy az ott ismertem meg életem párját, Krisztinát, aki szintén katonai járőrként szolgált.

– *A közös történetetek ott kezdődött el és a mai napig is tart. Az elmúlt évekre visszatekintve milyen nehézségekkel kellett nőként, családként és katonaként megküzdened? – kérdezem Krisztinát.*

– A mintegy 16 évnyi szolgálat alatt a sok nehézség mellett megannyi siker és öröm is ért. A Honvédelmi Minisztérium és a Honvéd Vezérkar különböző részlegeinél szolgáltam. Amire azonban igazán büszke vagyok, az a hároméves brüsszeli NATO-beosztásban eltöltött időszak. Szakmailag igazán nagy kihívás volt nemzetközi környezetben nap mint nap megfelelni. A három évből végül négy év lett, mert Norbi szerződését egy évvel meghosszabbították. Az utolsó kint töltött hónapokban számomra már az anyaság volt a főszerep, mert várandós lettem első gyermekünkkel, Marcival. A hazaérkezésünk utáni évek a család mellett a tanulásról szóltak, főiskolai diplomát szereztem a gödöllői Szent István Egyetem humán erőforrás-menedzser szakán. A tanultakat jelenlegi beosztásomban – melyet múlt év szept-

Balog Norbert főtörzsőrmester
missziós szolgálatban

tember óta töltök be –, a Személyzeti Csoportfőnökségen jól tudom hasznosítani. Az élet azért bennünket is próbára tett, nagyon nehéz időszak-

ot éltünk meg, amikor Norbi hét hónapig Afganisztánban, az MH Tartományi Újjáépítési Csoport 9. váltásában szolgált. Küzdelmes periódus volt, szülői segítség nélkül, kettesben éltünk a fiunkkal, és akkor már várandós voltam második gyermekünkkel, Kornéllal. Hogyan magyarázom meg egy hároméves kisfiúnak, hogy az apukája csak fél év múlva lesz újra velünk? Marci nem értette, hogy az addig megszokott és rendezett kis élete megváltozott, elég nehezen is fogadta el ezt a helyzetet. Aztán a nehéz napoknak is vége lett, és Kornél születésének már együtt örültünk. Igaz, Marcit a családban bekövetkezett változás úgy összezavarta, hogy azt hitte, a kistestvért az apukája hozta, abból a messzi országból, ahol sokáig dolgozott.

– *Tudom, még kicsik a gyerekek, de nekik milyen jövőt terveztek?*

– A két gyermek merőben más tulajdonságokkal rendelkezik, Marci (6) nyugodt, megfontolt és gondolkodó típus, akinek határozott

elképzelése van a jövőjét illetően, miszerint tervezőmérnök szeretne lenni, aki hajókat, autókat, harcjárműveket és vonatokat alkot. Bár még olvasni nem tud, imád könyvtárba járni és egy pár éve judózni tanul, melyet nagyon komolyan vesz. Kornél (3) számára a bátyja nagy példakép, mégis merőben ellentéte, csupa tűz és élénkség, imád rockzenét hallgatni, és azt mondogatja: „Ha nagy leszek, repülőgépekből fogok kiugrálni!”

– Nem alszanak el úgy, hogy ne olvasnánk mesét nekik, talán az egyik történet – mint ahogy nekem is – meghatározó lesz a jövőjük szempontjából – veszi át a szót Balog főtörzsőrmester.

Bár gyermekeik jövője még várat magára, Norbi és Krisztina hivatásának tekinti a katonai pályát. Tapasztalatuknak és végzettségüknek megfelelően ki-ki a saját szakterületén szeretne tovább fejlődni és folytatni a már megkezdett munkát.

Szabóné Varga Erika zászlós
MH CKELMK

A Zrínyi Kiadó könyvajánlatából

ZRÍNYI KIADÓ

Hőseink nyomában

(Tanulmánykötet a hadisírok gondozásáról)
Szerk.: Tóth Zsolt
(4500 Ft)

Somogyi Győző:

Az erdélyi fejedelemség hadserege
(1559 – 1690)
(2990 Ft)

Somogyi Győző:

Magyar katonaság (1768 – 1848)
(2990 Ft)

Eötvös Péter, Hatala András, Soós Péter:
A Király géppisztoly

Carl von Clausewitz: A háborúról

Fordította: Szabó Júlia
(9000 Ft)

Pósán László, Veszprémy László (szerk.):

A hadtáp volt maga a fegyver

(Tanulmányok a középkori hadszervezet és katonai logisztika kérdéseiről)
(5500 Ft)

Bedécs Gyula:

A Kárpátok hágoín át Galíciába

Útikönyv. Az első világháború magyar emlékeit keresőknek I.
(4500 Ft)

Horváth L. Attila:

A terrorizmus csapdájában

(4000 Ft)

Maruzs Roland:

Középkereszt, tisztkereszt, lovagkereszt

A Magyar Érdemrend hősi halottainak emlékkönyve
(6000 Ft)

Harai Dénes:

Érték, teljesítmény, siker

Tanulmányok, esszék a katonapedagógia, katonai antropológia köréből
(3200 Ft)

Balla Tibor, Csikány Tamás, Gulyás Géza, Horváth Csaba, Kovács Vilmos:
A magyar tüzérség 100 éve
(6000 Ft)

Resperger István, Kiss Álmos Péter,

Somkuti Bálint:

Aszimmetrikus hadviselés a modern korban

(3500 Ft)

Magyar hadviselő zsidók aranyalbuma
(19 000 Ft)

Zrínyi Kiadó – HM Zrínyi Nonprofit Kft.
1087 Budapest, Kerepesi út 29/B

Nyitva tartás: hétfőtől péntekig 9–15^h
Győr Edina, e-mail: gyoredina@armedia.hu,
tel.: 06-1-459-5373; 06-30-578-1048
Magyar Renáta, e-mail: magyarrenata@armedia.hu; tel.: 06-1-459-5319;
06-30-632-7605; Webáruház: <http://shop.hmzrinyi.hu>; www.honvedelem.hu

TÁBORFALVA KATONAI HELYŐRSÉG TÖRTÉNETE (3.)

Az egykori Örkénytáborban kiképzett és az első világháborúban hősi halált halt katonák emlékére

„A tábor a maga nemében nagyon szép és modern. A tisztai lakások és a kaszinó környékén, egészen idilikus részletei is vannak. Vízesés, nyír karfás kishíd, sziklacsoportok, kedves szándékú műromantika”.

Naplójegyzet

Szabó Lőrinc karp. tiz. I. hadt. Lőszer-szerelő oszlop. Örkénytábor, 1940. július 10.

Szintén Örkénytáborban hozták létre – Gömbös Gyula miniszterelnök javaslatára – 1933-ban, az iskola részeként a Magyar Királyi Testőrség Spanyol Lovasiskoláját. Az iskola elsősorban a lovak idomításával foglalkozott, másodsorban pedig reprezentációs célokat szolgált. Ilyen alkalmakkor a kiválóan képzett lipicai ménekkel bemutatókat tartottak. Ez az iskola 1938. június 1-jéig működött itt, utána a lovas testőrséghez csatolták és felköltöztették a budai Várba.

Az ország valamennyi lovas-tisztjének el kellett végeznie az itteni gyakorlatokat, s mivel a szakmai munka jó volt, a külföldről érkező katonatisztek (svédok, bolgárok, észtek, osztrákok) is kaptak itt lovas kiképzést. *Az itt végrehajtott kiképzésnek köszönhetően a legnagyobb siker az 1936-os berlini olimpián Platthy József százados érte el díjugratásban, Sellő nevű lovával. Ők az örkénytábori felkészülés után Berlinből bronzéremmel tértek haza.*

Ebben az időben az iskola főépületének előterében márványtábla hirdette olimpiai szereplésüket. (Az örkénytábori lovasiskola igazi sikere, mítosza és hírneve a második világháború után keletkezett, elsősorban Némety Bertalan, Endrődy Ágoston és Visy István sikerei nyomán). Hiteles források és fényképek bizonyítják, hogy a tábor területén több szobor is állt. Ilyen volt például Erzsébet királyné mellszobra. A műalkotást 1917–18 között az eredeti lábazatával együtt több darabban, ökrös szekereken szállították át Örkényről, a mai szakiskola szomszédságából a tábori elemi iskola mellé, ahol újból felállították. Az átszállítást Pálóczi Horvát István

Hazslinszky-Krull Géza lovasbemutatója

kezdeményezte, mivel az itt tartózkodó hadifogoly bosnyák katonák összetörték I. Ferenc József Örkényen felállított szobrát. (A szobor a második világháború után tűnt el, hogy ki, mikor és hová szállította el, nem tudni). A tanárképző nyitott lovardája mellett, a mai sportcsarnok és a Honvéd (volt Andrássy, illetve Bugyonnij) út 11. sz. közötti területen 1935 júniusában felállították Örkény vitéz szobrát. A szobrot Hadnagy Domokos tábornok, Pálóczi Horváth István és a Királyi Kincstár állította Örkény névadójának tiszteletére. (A szobrot 1955 körül szállították el).

Az 1930-as évektől, de ezt megelőzően is vitéz nagybányai Horthy Miklós m. k. altengernagy, kormányzó és Gömbös Gyula miniszterelnök többször megfordult Örkénytáborban, sőt ha igaz, a kormányzó úr magánvagyonával is támogatta az itteni építkezések egy részét. Ez a feltételezés valószínűleg igaz, mivel a kormányzó nagyon szeretett lovagolni, itt tartott lovával, Csodással pedig vadászni. Márpedig a vadászat, a vadászlovaglás – legyen az róka- vagy szarvasvadászat –, az a típusú „árkon-bokron” át való lovaglás volt, amit ebben az időben a katonai lovaglás céljának tartottak. Ez volt az, ahol ló és lovas leginkább a hábo-

rús körülményekhez hasonlóan bizonyíthatóan, „viszonylag” vértelen körülmények között tudását, felkészültségét.

1936-ban épült fel községünkben a vasútállomás épülete Örkénytábor–Csurgay-major néven. Ezt megelőzően csak feltételes megálló volt, vasúti őrházzal. Az akkor itt élők nem tudhatták, hogy örömük mellett hamarosan egy korszak lezárásaként a XX. század legnagyobb tragédiájával, a második világháborúval kell majd szembenézniük.

A második világháború alatt huszár árkász kiképző tábor működött a helyőrségben. Ebben az időben vezényelték ide a 201-es zsidó munkaszázadot, melynek tagjaival a gyakorlóteret és a tábori templomot is építették. (A templomot [kápolnát] a világháború után az ország berendezkedése, vezetőinek elkötelezettsége miatt a honvédségnél dolgozóknak nem volt ajánlatos látogatniuk. Az '50-es évek közepén, még heti egy alkalommal a környező tanyákról is bejártak az emberek a misékre. Ezt követően valamiért megszűnt itt az igehirdetés. Ezért a kápolna és környéke az enyészet martaléka lett. A sportot szeretők és művelők igénye miatt, a romokat elbontva a '80-as évek második felében itt épült fel a Honvéd Sportcsarnok).

Szintén a világháború alatt került a táborba Szabó Lőrinc (1900–1957) Kossuth-díjas költő, műfordító a

Monspart Gábor az örkényi csúsztatón 1932-ben

Platty József százados emléktáblája

magyar lírai költészet kiemelkedő alakja. Őt többedmagával 1940-ben, gyalog oszlopmenetben vezényelték Budapestről Örkénytáborba. Itt-tartózkodása alatt július 9-től augusztus 15-ig írta az „Örkénytábor felé” című költeményét, valamint leveleit és jegyzeteit az 1928 óta vezetett naplójába. A lovastábor életében a megalakulástól '44 végéig az iskolának központi szerepe volt. Sokan nem is tudták, hogy táborparancsnok is van, és hogy ezt a besorozást tábornok tölti be. Amit még tudni lehet ebből az időből, hogy az iskola kiképzését egy tanszad végezte, melynek parancsnoka Mándy Pál őrnagy volt.

Destuka F. Sándor „Naplóm katonaéletemről” című kéziratában, mint tevékeny résztvevője a lovastábor életének, a következőket írta: „1944. szeptember 9-én a budapesti Ludovikáról (huszártiszteket is képző akadémia) indulva, este 8 órakor érkezünk meg az örkénytábori állomásra. A budapesti bakaruhába történő beöltözésünk

után, percek alatt barátokat kovácsolt belőlünk a huszárparoli. Szeptember 15-én első alkalommal lovagoltam ki a vágtapályára, lovamat Egyébnek hívták. Az örkénytábori napirend megismerése után október elsejére kimaradást kértem, de apu váratlan látogatása miatt nem éltem vele. 1944. október 10-én Kecskemétre betörték az oroszok. Jankovics kapitány úr tájékoztatása szerint az egész iskolát bevetik, délután fél négykor indultunk. Október 15-től a Szálasi-féle puccsal megszűnt az akadémia tisztképzés.”

Innentől kezdve egy kicsit felgyorsítom az eseményeket. Az első állomásuk Tas, majd Ozora, Veszprém, Nagyvázsony stb. Eddig 300 km-t tettek meg lóháton és a java még hátra van. December 6-án megtudták, hogy úti céljuk Németország, a hír mindenkit lesújtott. December 31-én reggel 6 órakor indultak Sopron felé, ahová délután 2-kor érkeztek meg. Január másodikán kegyetlen hóviharban, gyalogmenetben vezették lovaikat a soproni dombokon át Bécsújhely felé. Innen az útjuk Ober-Graferdorfon át Regensburgba, Kriegerhofba, majd Parlandorfba vezetett. Telefonösszeköttetést keresve a közeli településre mentek, ahol megpihenve arra ébredtek, hogy amerikai tankok gördülnek az egész faluban. A pajtát, ahol bujkáltak szerencsére elkerülték, de ötven 12. századbeli huszárt Győrfi őrmesterrel együtt foglyul ejtettek. Később egy barlangban bujkálva tudták meg, hogy az egész huszárosztály fogságba esett. Ezen a napon, 1945. április 14-én elhatározták, hogy ők sem bujkálnak tovább, és feladták magukat az amerikai katonáknak. Innentől kezdve a hadifoglyok keserű kenyerét ették. Pocsék reggelik, leszállított fejadagok következtek a több mint 3000 hadifogoly számára.

1946. január 10-én, kilenc hónapnyi foglyótáborban eltöltött idő után szabadon engedték őket.

A szovjet hadsereg 1944. november 4-én érte el a tábor. Az evakuálást Binder Ottó vezérőrnagy (később a csapataival Szilsárkányban orosz fogságba esett) parancsnoksága alatt végezték. A Lókiérletti Állomás kiürítése és anyagainak elszállítása november 1-jén indult meg, állománya szétszéledt, eszközei vagy megsemmisültek, vagy hadizsákmánnyá váltak. A lakótelepen a szovjet hadsereg hadikórházat rendezett be, a tiszt klubban volt a műtő és a kórház, az iskolában pedig a konyha üzemelt. Tekintettel arra, hogy itt harcok nem voltak, háborús károk nem keletkeztek. Az első szovjet parancsnok rendbe hozta a vízvezeték s megóvta az egész táborot a további fosztogatástól.

Az 1950-es évek elejétől különböző katonai alakulatok települtek ide. Ilyen volt többek között a helyőrségünkbeli időközben már diszlokált MN 2. Felderítő Zászlóalj, amely a 11. Gépesített Hadtestparancsnoksághoz tartozott, valamint az MN 81. Híradó Zászlóalj. De itt tevékenykedett a ceglédi lövészhadosztályhoz tartozó tüzérezred (1956 végéig itt működött a helyőrségparancsnokság), valamint a 104. honi légvédelmi rakétaezred 6. osztálya (MN 3372), majd annak felszámolása után az MN 3011/KOCS (kihelyezett objektumcsoport) is.

(Folytatjuk)

Juhász Gábor ny. zászlós

Forrás:

Destuka F. Sándor: Naplóm katonaéletemről (kézirat)

Ernst József: Lovaglótanárok a lovaglásról. Szaktudás Kiadó Ház Rt., 2003.

Rogosz János: Örkény története I. Örkény, 2001.

Megnyílt a HM Zrínyi Térképészeti és Kommunikációs Kft.

internetes áruháza

<http://shop.hmzrinyi.hu>

KATONÁK KÉPZŐMŰVÉSZETI ALKOTÓTÁBORBAN

Az alkotás kényszere

Immár 23. alkalommal rendezték meg Mátraházán a katonai képzőművészeti alkotótábort, aminek a korábbi években Göd és Buják is otthont adott. A közel kéthetes programot az MH BHD Protokoll Rekreációs és Kulturális Igazgatóság Kulturális Alosztálya szervezte meg a HM HVK és az MH ÖHP jelentős támogatásával. A rendezvényről a katonai sajtóban már több tudósítás is beszámolt. Jelen írásomban két, harcoló alakulatnál szolgáló olyan magyar katonát mutatok be, akik szabadidejükben az alkotásban teljesítik ki magukat.

A tábor zárásának izgalommal várt mozzanata volt, amikor az aktív és a nyugállományú katonák kiállították különböző témákban és stílusban elkészített alkotásaikat. A szervezők a program kiírásában meghatározták, hogy az itt elkészített képzőművészeti munkák közül legalább egy az első világháború emlékére, illetve az abban hősiessen helyállt katonáknak tisztelegve készüljön el. A kiállított alkotások megtekintése közben találkoztam *Kása Ferenc szerződéses főtörzsőrmesterrel* és *Kui István szerződéses szakaszvezetővel*. A két katona az MH 5/39 lövészászlóalj állományában szolgál, és örömmel, illetve messze-menő elégedettséggel vettek részt az alkotótáborban. Még az is hasonlóság közöttük, hogy mindketten voltak sorkatonák, és a sereghez való visszatérésük is az egykori katonaeleményeknek tudható be.

Kása sz. főtörzsőrmester 1993-ban vonult be Debrecenbe sorkatonának és a 122 mm-es önjáró tüzérsztyába került. Az altiszt máig is jóleső érzéssel gondol vissza az akkor eltöltött időkre. Így nem véletlenül adódott, hogy leszerelését követően pár évvel, korábbi sorkatonatársai biztatására 2002. december elsejével ő is beállt szerződéses katonának. Jelenleg a törzstámogató század kiképző altisztjeként szolgál. Kása főtörzsőrmester az eddigi katonai pályája során egyszer teljesített szolgálatot misszióban, öt évvel ezelőtt a KFOR-ban volt szállítóraj-parancsnok.

Kui István szakaszvezető szintén sorkatonaként ismerte meg a

közösségbe tartozás nehézségeit és egyben pótolhatatlan szépségeit. Alapos kiválasztást követően, 1997 októberében került az egri MH 24. Bornemissza Gergely Felderítő Zászlóalj mélyégi felderítőszázadának állományába. A teljes felszereléssel közel 20 kilogrammot kitevő speciális mélyégi felderítőrádió, az R-354 távirászként vette ki részét a nem szokványos feladatokra kijelölt csoport munkájából. A sorkatonai szolgálat teljesítését követően is rádiótávírásként írt alá szerződést. A felderítő-zászlóalj átdiszlokálásával együtt, ugyan sajnálkozva, de ő is Debrecenbe ment. Akkor a bizonytalanságok váltásra kényszerítették, és BTR-80 harcjárművezető lett.

Kui szakaszvezető több külszol-

Kui István szerződéses szakaszvezető egyik munkájával

galati missziót tudhat maga mögött, talán azért is fordíthatott kevesebb időt a képzőművészetre. A szállítóköttingens állományában az elsők között vett részt a Magyar Honvédség iraki küldetésében. Azt követően Afganisztánban és Koszovóban is szolgált különböző embert próbáló beosztásokban. Ezek közül azt emeli ki, amikor a 24-es zászlóaljbeli barátokkal, kollegákkal volt kint Afganisztánban a könnyűgyalogszázad állományában. A társait itthonról jól ismerte és a kinttartózkodás ezáltal megnyugtatóbban telt el.

A két katonában az „alkotási kényszer” mellett még az is közös, hogy a katonai szolgálatuk kezdetekor mindketten távirászkok voltak, és az ott indokoltan elvárt precizitás érezhető hatással van napi képzőművészeti tevékenységükre is. Kása Ferenc állattenyésztő végzettséggel a háta mögött a leszerelést követően vadór lett. A természet szépsége oly mértékben lenyűgözte, hogy alkotóművészetének egyik érdeklődési területe maradt. A főtörzsőrmester sosem volt rest, így munkavédelmi technikusként is dolgozott, a seregben pedig a honvéd, tizedes és szakaszvezetői rendfokozatokat bejárva 2007 júliusában az MH Altiszt Akadémia tüzér szakán kiválóan végzett, és ő mondta az esküt.

Kui István nyomdászként érettségizett Zalaegerszegen, majd további képzettséget a seregben szerzett, először távirásként kellett megfelelnie, majd az ejtőernyőzés következett. A képzőművészet és az alkotás szeretete vagy mondhatni kényszere is mind a két katonánál a gyermekkorig vezethető vissza. Kui szakaszvezető ifjú éveiben önállóan rajzolgatott, készített szebbnél szebb grafikákat. Sorkatonaként a feszes elfoglaltság miatt valahogy háttérbe szorult ebbéli érdeklődése. Majd közel húsz év elteltével, az alkotói kényszer hatására ismét lendületet vett és elkezdett rajzolgatni, elsősorban feleségének ajánlva műveit. Ahogy visszatekint erre az időszak-

ra, úgy látja, hogy képeinek segítségével egy nehéz korszakot ívelt át.

Kása Ferenc alkotói tevékenységében folyamatosságról lehet beszélni. A gyermekkori próbálkozások nem szakadtak meg sosem, sőt egyre bővült az alkotások mennyisége és variációja. Azonban a fő téma nála is a természet, azon belül pedig maga az ember.

A „kedvencek vagy a példaképek” kérdésre mind a ketten elgondolkodva felelnek. Kui István a filmművészetből emeli ki a kövendő példát, aki nem más, mint a számos kiváló filmből ismert Robert De Niro. A világhírű színészt már több portréban megörökítette.

Kása főtörzsőrmester példakép vonatkozásában visszatekint a múltba. Nagypapjával az ország több részére elkísérte a szintén mezőkövesdi származású Takács Istvánt, akinek freskói és szakrális alkotásai egy életre szóló nyomot hagytak benne. A festőművészt nem csupán az alkotás helyére szállították el, hanem a maguk amatőr kétkezi segítségével támogatták a szépségek létrejöttét. Kása főtörzsőrmester szintén kitörölhetetlenül magába zárta azt a két debreceni fazekasmestert, akikkel már immár tíz éve munkálkodik együtt. Az alkotói kényszernek nem csak az ihlet, de

a rendelkezésre álló idő is keretet szab. Kui szakaszvezető heti 5-6 órát tud áldozni a művészetre, míg Kása Ferencnek ennek a dupláját, mintegy 12 órát. Emellett alapító tagja az immáron három éve működő debreceni Honvéd Táncegyüttesnek. Az együttes megmérettetett a Csillag születik című tehetségkutató rendezvényen, ahol egy csillagot meg is szereztek. A heti két próba és ugyanennyi fellépés még hozzáadódik a képzőművészetben eltöltött szabadidős tevékenységhez.

Ebben a katonai alkotótáborban mind a ketten első alkalommal vettek részt. Nagyon örülnek, hogy beválogatták őket, és hiszik, hogy ez a kurzus jelentős hatással lesz alkotói fejlődésükre. Nagyon fontos megjegyezni, hogy az alkotótáborban való részvételnek lényeges eleme az is, hogy a résztvevő parancsnoka is támogassa a több napot jelentő távollétet. Így az alkotók fejlődéséhez a katonai szervezetek parancsnokai érdemileg is hozzájárulnak.

A jövővel kapcsolatos elképzelések és tervek ismertetése mindig érdekes részét képezi egy bemutatkozó írásnak. A két katona esetében itt is némi azonosságot fedezhetünk fel: alkotni, fejlődni és másoknak örömet okozni – vallják mind a ketten. Kui szakaszvezető szerződésé-

Kása Ferenc szerződéses főtörzsőrmester úgy érzi, a tábor nagy hatást gyakorolt alkotói fejlődésére

nek terminusa lassan a végéhez közeledik. Úgy érzi, amit elképzelt és amit katonaként meg kellett, illetve lehetett tennie, az hiányt nem szenvedett. Elégedetten tekint vissza az elmúlt jó pár évre. Véleménye szerint egy mentor mindenképpen hasznára lenne, aki a személyes kapcsolaton keresztül tudná támogatni alkotói munkásságát.

Kása főtörzsőrmester fejében már régóta motoszkál a nagy felületen való alkotás kihívása. A téma igazából nem annyira meghatározó, inkább a forma: szeretne egy több négyzetméteres kartonon, szénnel rajzolva elvonatkoztatni a valóságtól, és megörökíteni mindazt, ami a felületre kívánczik. Úgy véli, hogy a nagy felületen tud kiteljesedni a vágyunk, fantáziánk, és úgy manőverezhetünk rajta, ahogy azt csak egy jól összeszokott kis csapat képes egy számára megadott és talán ismeretlen területen.

Dr. Murinkó Attila alezredes

Az alkotótáborban született munkák szabadtéri tárlata

ALTISZTI KÖSZÖNTŐ

Kriston István főtörzszászlós köszönti Hegedűs Ferenc őrmestert

A Honvéd Hagyományörző Egyesület javaslatára dr. Hende Csaba honvédelmi miniszter emléktárgyat adományozott az 1914. július 10-én született Hegedűs Ferenc, Don-kanyart megjárt egykori páncélos őrmesternek. Az emléktárgyat a miniszter nevében Kriston István főtörzszászlós, az MH vezénylőzászlósa adta át egy városi ünnepség keretében Kecskeméten. A rendezvényen felolvasták a Hegedűs Ferenc tiszteletére írt verset.

Néhány gondolatban emlékezünk meg Hegedűs Ferenc páncélos őrmester katonai tetteiről. Harcolt a Donnál. Védekező, halogató harcokat folytattak a támadó szovjet csapatok ellen. A harcok során egységének tisztjei elesetek, így Hegedűs őrmester látta el a századparancsnok feladatait, ami azt is jelentette, hogy az 5 km-es frontszakasz védelmét irányította. A harcok közben szovjet hadifogságba esett, majd a hazatérése után egy konzervgyárban dolgozott. Személyes jellegű gondolatok gyötrik vissza-visszatérve: egy dolgot nagyon bán a doni harcokkal kapcsolatban. Parancsnoklása alatt terv szerint a kiépített védelmi állásokból a védelem következő vonalába kellett visszavonulni. Ezt meg is tették, egyetlen alegység kivételével. Ők nem akartak vagy nem tudtak visszavonulni, fedezték társaikat, feláldozva életüket értük és a hazáért. Feri bácsi az elmúlt 70 év során mindennap imádkozik értük.

Sok szeretettel és őszinte tisztelettel:

A szerkesztőbizottság tagjai

MILITARY-TÁBOR BUDAÖRSÖN

Az MH vitéz Szurmay Sándor Budapest Helyőrség Dandár altisztjei és tisztesei vezetésével, 53 gyerek részvételével lezajlott Budaörsön az idei Military-tábor. Az MH BHD és a Csiki Pihenőkert együttműködési megállapodása révén 2012 óta immár harmadszor vehettek részt az érdeklődő diákok a kimondottan katonai jellegű, egyhetes programon.

A tábort a KatonaSuli-részleg szervezte, a korábbi táborok és iskolai programok tapasztalatai alapján. A táborozók fele már tavaly is itt volt, jövőre pedig mindenki jönni szeretne az idei résztvevők közül. A program egyre bővül, egyre csiszolódik, mert bár a kiképzők személye évente változik, a táborparancsnok és helyettese ugyanaz marad, így a tapasztalatok fényében mindig lehet újat mutatni a gyerekeknek.

A Military-tábor egyhetes programja komplexitásra törekszik, azaz a tervezés során fontos szempont, hogy fizikai és elméleti szinten minden belekerüljön, ami az időkeretbe belefér.

Az első nap mindig a táborépítés, a szállásfoglalás és az alaki kiképzés napja. A tábor közös felépítése után került sor a rajok megalakítására és a zászló ünnepélyes felvonására. A második és a harmadik napon a fizikai és elméleti kiképzésre került sor: menetgyakorlat, íjászat, önvédelmi foglalkozás, előadás a Magyar Honvédségről, este pedig filmvetítés a szolnoki felvételi gyakorlatról. A következő délelőtt zajlott a járőrverseny kocsitolással, gumihordással, gránát dobással, sebesültszállítással, kúszófolyosó leküzdésével. Másnap – a korábbi

évek gyakorlatával megegyezően – a Petőfi-laktanya látta vendégül a gyerekeket; délelőtt különleges díszelgőcsoport-, rendész- és zenekari, délután gépjármű- és fegyverzettechnikai bemutatóval. A napot a fegyver szét- és összeszerelési verseny zárta. Az utolsó nap délelőttjén került sor az íjászversenyre, majd a közös táborbontás következett.

Az ünnepélyes zászlólevonás meghívott vendége volt Piros Ottó ezredes, dandárparancsnok, aki a záróünnepségen az 53 gyerek részére elismerő oklevelet adott át, illetve további oklevelekkel és érmeikkel díjazta a járőrverseny, az íjászverseny, a fegyver szét- és összeszerelési verseny, a rajzverseny és nyomkereső verseny helyezettjeit.

Táborparancsnok:

Faludi Miklós főtörzsrőrmester (hadművelet)

Helyettes:

Pócza Gergely őrmester (díszzászlóalj)

Kiképzők:

Gacs Zoltán őrmester (rendészzászlóalj)

Bíró Gergely őrmester (támogatózászlóalj)

Komár Attila szakaszvezető (palotaórség)

Kordó Sándor szakaszvezető (híradó informatikai rendszerfőközpont)

Egészségügyi biztosítás:

Latyák Zsolt őrmester (egészségügyi részleg)

F. M.

ÉVSZÁZADOS REPÜLŐGÉP-GYŰJTEMÉNY VIRGINIÁBAN

2013 októberében költségvetési problémák miatt számos állami intézmény bezárt az Egyesült Államokban. Zárva maradtak az ingyenesen látogatható állami múzeumok is, viszont a magánkézben lévő, fizetős kiállítóhelyek e kritikus napokon is várták a látogatókat. Közéjük tartozott a Virginia Beach közelében, egy hajdani repülőtér bázisán kialakított Katonai Repülési Múzeum is, melyet volt szerencsém megtekinteni.

A múzeum egyike a világ leggazdagabb gyűjteménnyel rendelkező, magánkézben lévő kulturális intézményeinek. A kiállított eszközök között megtalálható a két világháború, valamint a koreai háború légi hadviselésének számos jellegzetes repülőeszköze. Minden repülőgépet felújítottak és eredeti, repülőképes állapotába hoztak, valamint megtartották az eredeti festéseket és csapatjelzéseket. A repülőgépekkel időnként helyi bemutató repüléseket tartanak, de az egykori épületek ünnepeknek és veterántalálkozóknak is helyet adnak.

Napjaink időszerű évfordulója az első világháború, amit a nyugati szóhasználatban Nagy Háborúként emlegetnek. A Nagy Háború repülőgépeit egy külön hangárban helyezték el. A számos eredeti biplán- és triplánpéldány azoknak a bátor pilótáknak volt a harci repülőgépe, akik a hőskorban, a Wright testvérek által fémjelzett motoros repülés korszakának elején (1903 ősztől) már a repüléssel próbálkoztak. Az egykori „aviátorok” és az utánuk következő nemzedék tagjai a nagyszámú közönséget vonzó repülőbemutatók helyett az antant- és a központi hatalmak repülőcsapatainak kötelékében, egymás ellen vívtak légi harcot.

A kiállított repülőgépek között sok, a háborúból ismert repülőgép látható. Az egyik ilyen a híres Red Baron, a „Vörös Bátor”, Manfred von Richthofen által is vezetett Fokker Dr.I típus. A kiállítási ismeretető tanúsága szerint ezzel a géppel repülni a kezdő pilótáknak nagy feladatot jelentett, de a tapasztaltabbak igencsak kedvelték. Kis feszta-volságának köszönhetően nagyon fordulékony volt. A háború vége felé a típust kivonták az első vonalbeli

szolgálatból, de kiképző repülőgép-ként és háterszágvédelmi célokra tovább alkalmazták. A Vörös Bátor nevet vörösre festett repülőgépének köszönheti von Richthofen. Az első világháború alatt 82 légi győzelmet aratott. 1918 áprilisában egy ilyen háromfedelű Dr.I repülőgépével lőtték le. A kiállított Dr.I 2009-ben került a múzeumba, és August Raben hadnagy gépének megfelelő festést kapott.

A Fokker Repülőgépgyár másik kiállított eszköze a Fokker D.VIII. Ez volt az utolsó típus, amelyet a németek az első világháború idején gyártani tudtak. Vékony szárnyprofilja miatt a szövetségesek „repülő borotva” névvel illették. A típusból mindössze 85 került ki a frontra a fegyverszünet előtt. Mozgékonysága és jó irányíthatósága miatt a pilóták kiváló gépnek értékelték. Az itt látható Fokker D.VIII színezete Gotthard Sachsenberg német ász egykori gépének utánzata. Sachsenberg 31 légi győzelmet aratott. Érdekesség, hogy később a

német pilóta az Egyesült Államokba ment, és a jelen múzeumhoz tartozó „Cottbus” hangárt ő tervezte, majd építette.

Az amerikai repülés hőskorára emlékezve kiállítottak egy 1912. évi tervezésű Curtiss Model D típust is, amely a Curtiss-csapat szabvány bemutató-repülőgépe volt az első világháború előtti időkből. A típust *Headless Pusher*-nek nevezték, mert a szárny előtti kormányfelületeket elhagyták, és tolólégcsavart alkalmaztak.

Egy érdekes repülőgépmotorindító gépkocsi is látható a repülőmúzeumban, amelyet szintén a Nagy Háború idején használtak. Teherautóra egy gémet szereltek fel, melynek körmös vége a légszavar tengelyéhez kapcsolódott, és láncmeghajtással megforgatta a tengelyt, így beindította a repülőgép motorját.

Látható a virginiai gyűjteményben egy francia gyártmányú Nieuport 17 típusú repülőgép is, mely egyike volt a háború legjobb csillagmotoros repülőeszközeinek. Jó manőverezőképesége és emelkedési sebessége miatt fölénybe került a korai német gépekkel szemben. Az ellenség ballonjai leküzdéséhez a szárnyak alá rakétákat lehetett rögzíteni. A kiállított repülőgép az Egyesült Államok légierje kiképzőalakulatának színeit viseli.

A híres „Vörös Bátor”, Manfred von Richthofen által is vezetett Fokker Dr.I típusú repülőgép

A Nieuport 17 típusú repülőgép is egyike volt az első világháború legjobb csillagmotoros repülőeszközeinek

Gyártó :	Nieuport 17	Albatros D.III
Motor:	Franciaország	Németország
Teljesítmény:	Le Rhone 9Ja	Mercedes D.III
Szerkezeti tömeg:	80 kW	128 kW
Felzállótömeg:	375 kg	886 kg
Legnagyobb sebesség:	565 kg	955 kg
	117 km/h	175 km/h

A Nieuport felderítő változatával az olasz fronton a Monarchia pilótái is találkozhattak. A magyar íttebei Kiss József tiszthelyettes – aki Kiss Ernő tábornok, aradi vértanú dédunokája volt – 19 légi győzelmet ért el. Halála után léptették elő hadnaggyá. Kiss Józsefet a levegő lovagjának nevezték, mert 19 légi győzelme közül 9 esetben az ellenes repülőgépet a földre kényszerítette. Kiss József 1917. június 10-én lelőtt Hansa Brandenburg D.I típusú géppel egy Nieuportot.

Az olasz fronton 18 légi győzelmet aratott Gräser Ferenc hadnagy, aki 1917. október 27-én Albatros D.III géppel szintén diadalmaskodott egy Nieuport felett. A 16 légi győzelmet magáénak tudó Fejes

István őrmester 1917 áprilisában, májusában és júniusában egy-egy Nieuportot küldött a földre Hansa Brandenburg C.I típusú repülőgéppel.

Az olasz hadszíntéren folyó légi küzdelmekben a Monarchia magyar pilótái további 15 Nieuport repülőgépet győztek le. A győztes magyar pilóták többsége altiszt volt. A magyar altiszt pilóták is részesei voltak a Trianon utáni rejtett magyar légi-erő megteremtésének, és példái voltak a második világháború altiszt repülőinek, akik közül Szentgyörgyi Dezső került a csúcsra, aki 30 igazolt légi győzelmével a legeredményesebb magyar pilóta volt.

*Amaczi Viktor ny. alezredes
A szerző felvételei*

KAMILLÁNAK GYÚJTÓTTEK A TÁBORFALVI TŰZOLTÓK

Ismét jótékonykodtak a Magyar Honvédség ARB bázisparancsnokságának táborfalvi tűzoltói. Ezúttal felkeresték a Táborfalván lakó, hároméves, Rett-szindrómában szenvedő Kamillát. A kislány rendkívül ritka genetikai betegséggel éli az életét, ezért nagy szüksége van különböző fejlesztőprogramokra. A tűzoltók által gyűjtött pénzdómant is a gyermek állapotának javítására fordítja a család.

Azok, akik szintén segíteni akarnak a kislányon, a pénzdományokat az alábbi számlaszámra tehetik meg.

*Báder-Nagy Marianna,
Örkényi Takarékszövetkezet:
65500013-00050026-61000019.*

A család az adományokat előre is köszöni!

Markó Ferenc szakaszvezető

MH Pápa Bázisrepülőtér – Pákozd, Katonai Emlékpark – Budapest, '56-osok tere

Váltófutások, egyéni futószámok és programok, bemutatók

Web: natofutas.hu; bpatletika.hu

NATO PARTNERSHIP RUNNING FESTIVAL

BUDAPEST FUTÓFESZTIVÁL - NATO FUTÁS

2014. október 3-5.

www.natofutas.hu

budapesti
atlétikai szövetség

HUMOR

Munkaerő

A százados a beosztottnak:

– Maga, főtörzs, nagyon lassan halad a munkájával. Ha nem ér el komolyabb előrehaladást a következő két napban, keresek egy másik embert!

Erre a beosztott:

– Az jó lesz, főnök, ketten biztos gyorsabbak leszünk!

Információáramlás

A zászlóaljparancsnok a törzsfőnöknek:

– Holnap reggel 9 órakor napfogyatkozás lesz, tehát olyasvalami, ami nem látható mindennap. Intézkedjék, hogy a katonák társasági ruhában jelenjenek meg. E ritka jelenséget magam fogom megmagyarázni. Ha esik, a jelenséget nem láthatjuk jól. A katonák ez esetben az étterembe mennek.

A zászlóalj törzsfőnök a századparancsnokoknak:

– A zászlóaljparancsnok utasítására holnap 9 órakor napfogyatkozás lesz. Ha esik, a jelenséget társasági ruhában a laktanyaudvaron nem láthatjuk jól. Ebben az esetben a nap eltüntetését az étteremben végezzük el. Ez tehát olyasvalami, ami nem látható mindennap.

A századparancsnok a szakaszparancsnokoknak:

– A zászlóaljparancsnok utasítására holnap 9 órakor társasági ruhában végbemegy a nap eltüntetésé az étteremben. A zászlóaljparancsnok utasítást ad, hogy essék az eső, tehát egy olyan valami fog holnap történni, ami nem látható mindennap.

A szakaszparancsnok a rajparancsnokoknak:

– Ha holnap reggel az étteremben esik, tehát valami olyan fog holnap történni, amit nem láthatunk mindennap, és 9 órakor pedig eltűnik a zászlóaljparancsnok társasági ruhában.

A rajparancsnok a beosztottnak:

– Holnap 9 órakor el fog tűnni a zászlóaljparancsnok, miközben esik. Kár, hogy ezt nem láthatjuk mindennap.

Vagy úgy!

– Te, Béla! Mióta dolgozol te ennél a századnál?

– Mióta megfenyegettek, hogy ki-
rúgnak.

Csak őszintén

Az őrmester őszintén bevallja a feleségének:

– Képzeld, a főhadnagy ma olyan dühös volt, hogy azt mondta, menjek a pokolba.

– És erre te mit csináltál?

– Hát hazajöttem!

Szépség

– Tizedes, mióta szolgál az ezrednél?

– Ezredes úr, jelentem, öt éve!

– És mi tetszik a legjobban nálunk?

– A Marika az ügyvitelről, ezredes úr...

Elhamarkodottan

Az ellátóaltiszt beront a századparancsnok irodájába. Kinyújtja a nyelvét a századosra, arcába önti a kávéját, a fejébe húzza a papírkosarat. Ekkor belép az írnök, és megszólal:

– Csak vicceltem főtörzs, nincs is ötösünk a lottón!

Akkor is!

Alezredes a beosztottjához:

– Milyen ötösöket ír maga? Ezek épp úgy néznek ki, mintha hármasok lennének.

– De ezek hármasok!

– Igen? Akkor miért néznek ki úgy, mintha ötösök lennének???

De kár...

A zászlós bemegy az őrnagy irodájába és így szól:

– Őrnagy úr, holnap nagytakarítás lesz otthon, és a feleségem azt akarja, hogy rakjak rendet a padlásom meg a garázsban.

LALI A SEREGBEN

Egyed Zoltán szakaszvezető rajza

– Munkaerőhiányban szenvedünk, Kovács, sajnálom, de nem adhatok szabadnapot.

– Köszönöm, őrnagy úr, tudtam, hogy magára számíthatok!

Írta és összeállította:

Berek Zsolt
törzszászlós

TÖRTÉNELMI VISSZATEKINTÉS

Kitört a nagy háború: a mozgósítás és a csapatok szállítása fokozódik

Nehéz, de egyben örömteli elhagyni a hazát

Egy hónappal a gyilkos merénylet után, 1914. július 28-án Bécs hadat üzen Szerbiának, majd csapataink megnövekedett létszámban megindulnak a harcmezőre. Magyar katonák bevagonírozás közben Budapesti egyik pályaudvarán.

Félúton az arcvonal felé

Az Osztrák–Magyar Monarchia egyik szép városa, Eszék közel félúton van a hazai vasúti berakodás helyszínéeként használt Kelenföldi pályaudvar és a balkáni hadszíntér célállomásai között.

Az ellenséghez közeledvén

A Montenegróval és Szerbiával határos Drina folyó partján levő Foča településnél létesült vasútállomás egyike volt délre menő csapataink kirakóállomásainak.

Napjaink autóút-alagútja és a múlt vasúti alagútja találkozik

A dualizmus korában a bosznia-hercegovinai vasútvonal jelentős változásokon, fejlődésen ment keresztül. Az országban kiépített keskeny nyomtávú pályarendszer biztosította katonáink szállítását. A jelen és múlt érdekes találkozópontja Stambulčić közelében.